

te fagenes sekundærlitteratur med våre egne tanker og gjøre oss selv til sekundærlitteratur i deres sted. Alle tenkere som blir lest og gir gjenlyd i et fag, tenker på bakgrunn av fagets tradisjon og historie og skriver seg inn i den lange dialogen – selv om de kanskje taler Roma midt imot. De vet imidlertid at Roma er der. Det er det som er idealet for studenters bruk av fagenes litteratur: at studentene skriver på bakgrunn av fagets nåværende kunnskaps- og diskursnivå, og at dette avspeiler seg i teksten. Selvstendigheten skal vise seg i måten de selv analyserer, tolker, diskuterer og vurderer litteratur på (selvsagt alltid ut fra forhåndsdefinerte kriterier, ikke bare subjektive vurderinger). Selvstendighet viser seg ikke i at man lar være å bruke den eksisterende litteraturen innenfor faget. Det er jo nettopp det man skal lære. Ubehaget ved «bare å referere hva andre har sagt», «å reprodusere enda en gang», overvinnes ved å bruke sekundærlitteratur på en måte og i en sammenheng som gjør det klart hva man vil bruke det til å vise. Sekundærlitteraturen skal inngå i oppgavens argumentasjonsstruktur på en fornuftig måte (se kapittel 13).

Bruk av sekundærlitteratur i oppgaver – hva slags litteratur og hvordan?

I nesten alle oppgaver innenfor nær sagt alle utdanninger må det brukes sekundærlitteratur. Unntaket fra dette er bare små ferdighetsoppgaver som oversettingsoppgaver og «vis at du kan bruke observasjonsevnene dine»-oppgaver om for eksempel litteratur, film eller kunst. Tertiærlitteratur gir god oversikt i prosessen, men det må vurderes i hvert enkelt tilfelle om den kan brukes som egentlig kilde.

Du må ha et klart formål med å trekke inn sekundærlitteratur – den må være relevant i din konkrete oppgave. Grunnlaget for å vurdere om en kilde er relevant, kan være en rekke spørsmål, for eksempel:

Spørsmål til litteratur

- Hva står det i teksten?
- Hva kan jeg bruke det til i min oppgave?
- Hva er hensikten med teksten?
- Hvem har skrevet den, en stor forfatter eller en hvem-som-helst?
- Hvem er forfatteren i forhold til det faglige området?
- Hvilken faglig skole/tradisjon tilhører han/hun?
- Hva har andre sagt om ham/henne og/eller det forfatteren har skrevet? Har vedkommende møtt opposisjon?
- Hvor gammel er teksten (og er det den nyeste utgaven)? Kan det hende at det har kommet ny kunnskap på området?
- Hva sier andre (autoriteter) om teksten?
- Hvor solide og viktige er de undersøkelsene teksten bygger på?